

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ СТИЛЄВИХ МОДЕЛЕЙ У ВЕБ-ДИЗАЙНІ

Іноземцева Світлана Володимирівна

к.п.н., доцент

Малиніна Ірина Олегівна

к.п.н., доцент

Мироненко Надія Григорівна

канд.мист.

Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Харків, Україна

Анотація. У статті досліджено виникнення та розвиток стильових моделей веб-дизайну, як одного з напрямку графічного дизайну. Надано визначення таких термінів, як: веб-сайт, веб-сторінка, стиль у веб-дизайні. Розглянуто критерії та представлено класифікацію стилів сучасних веб-сайтів. Проаналізовано особливі риси основних стильових моделей.

Ключові слова: веб-дизайн, веб-сайт, графічний дизайн, інтерфейс, стиль.

Постановка проблеми. Починаючи з 90-х років ХХ ст. ми можемо спостерігати виникнення нового виду графічного дизайну, а саме веб-дизайн. Стрімкий розвиток інтернет-технологій призвів до того, що в користувачів значно виріс інтерес до веб-ресурсів, взагалі, та до веб-сайтів зокрема. Дизайнери починають створювати сайти, орієнтовані на потенційного користувача, не залежно від того, до якої територіальної, соціальної групи він належить. Це, у свою чергу, призвело до використання у веб-дизайні шаблонних, стандартних рішень. Але, не дивлячись на численну розмаїтість веб-сайтів, дослідники виділяють певні тенденції веб-дизайну. У сучасних умовах розвитку інтернет-технологій гостро встає питання про формування

індивідуальної мови візуалізації інформації на веб-сайтах. Аналізуючи досвід роботи веб-дизайнерів, ми можемо зробити висновок, що сьогодні існує велика кількість веб-сайтів, які мають свої графічні та етнічні особливості й належать до різних напрямків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему розвитку українського дизайну ХХ ст. розкриває у своїй монографії Даниленко В. Я. Національні риси графічного дизайну розглядає Косів В. Н. у дисертаційному дослідженні. Багато дизайнерів-теоретиків і дизайнерів-практиків займалися дослідженням проблеми визначення стилів у веб-дизайне. Так, Клонингер К. у своїй книзі "Свежие стили Web-дизайна. Как сделать из вашего сайта "конфетку"[4] розглядає концепції авторських стилів веб-сайтів. Проблемі розвитку стилів у графічному дизайні взагалі присвятив свою роботу С. Серов. Сбитнева Н. досліджувала розвиток графічного дизайну в пострадянській період 1990-х років. Аналізує тенденції виникнення й розвитку стилів веб-дизайну у своїх працях Бородаєв Д. Незважаючи на численні дослідження, загальноприйнятого чіткого визначення стилів веб-дизайну на сьогоднішній день не існує.

Мета дослідження. проаналізувати виникнення й розвиток стилів веб-дизайну, визначити критерії сучасної класифікації веб-сайтів й їхні особливі риси.

Виклад основного матеріалу. Відсутність єдиної суворої класифікації стилів і напрямків в веб-дизайні є однією з основних проблем при створенні веб-сайтів. Доцільно наголосити на тому, що питання стилів і напрямків веб-дизайну, необхідно вирішувати на ранніх етапах розробки концепції сайту.

Взагалі, веб-сайт - це «сукупність програмних та апаратних засобів з унікальною адресою у мережі Інтернет разом з інформаційними ресурсами, що перебувають у розпорядженні певного суб'єкта і забезпечують доступ юридичних та фізичних осіб до цих інформаційних ресурсів та інші інформаційні послуги через мережу Інтернет» [10]. Базовою одиницею

інтернет-ресурсу є веб-сторінка. Сукупність веб-сторінок організується у вебсайт, а веб-портал можна розглядати як сукупність веб-сайтів і веб-сторінок.

Щодня з'являються нові веб-сайти з унікальним поданням інформації, розробляються нові елементи взаємодії з користувачем, удосконалюються наявні форми впливу на органи почуттів, впроваджуються ігрові принципи подачі інформації. Взагалі, веб-дизайн - це графічне оформлення сайту, яке включає в себе розробку структури сайту, розробку логіки сайту з урахуванням зручності користування (юзабіліті). Причому оформлення повинно бути таким, щоб не відлякувати відвідувачів, а створювати їм зручності під час користування сайтом. Роль залучення відвідувачів на сайт виконує графічне оформлення, а зручність і простота дозволяє утримувати відвідувача і змушує його повертатися на сайт ще раз.

Стандартні інструменти, за допомогою яких розробляються веб-сайти, призводять до їх уніфікації. Тому все частіше обговорюється питання збереження національної ідентичності, а також формування національних дизайнерських шкіл. Наявність стильової культури забезпечить правильний вибір стилю і цілісність дизайнерської концепції при розробці сайту.

У стилях і художньому напрямку сучасних сайтів панує повна плутанина. Більшість розробників не можуть визначити, що таке стиль у веб-дизайні взагалі, та які стилі веб-сайтів існують на даний момент. Тож поєднання різних стилістичних і графічних прийомів супроводжується не завжди вдалим «винаходом» нового «авторського стилю». З огляду на це, ми пропонуємо в нашій статті більш конкретно розібратися з цією проблемою.

В дизайні стильове рішення часто має концептуальний характер і виражає творчу платформу автора. Для веб-сайту стиль - це система візуальних елементів, призначених для забезпечення цілісності сприйняття як веб-сайту в цілому, так і його окремої сторінки. Все, що притаманне дизайну в звичайному житті, притаманне і веб-дизайну. У дизайні існує дуже багато художніх напрямків починаючи від романського стилю (X - XII століття) і закінчуючи постмодернізмом кінця XX століття.

На думку Даниленко В.Я., у сучасному дизайні існують такі стильові моделі, як: європейська, американська, японська. Зважаючи на те, що веб-дизайн є одним з видів графічного дизайну, можна сказати, що на розвиток стильових моделей веб-сайтів впливає саме графічний дизайн [2].

Для європейського дизайну характерно багато графічних елементів, персонажів, кнопок, посилань, що намалював спеціальний художник. В американському дизайні використовується один великий графічний елемент, найчастіше фото, шрифт зазвичай стилізований або стандартний, а вся графіка спрощена - це найчастіше примітивні фігури з однорідною заливкою або градієнтом, іноді використовується обводка. Японський веб-дизайн - це величезна кількість миготливих різнокольорових текстів і зображень, максимальні «отруйні» кольори, або строгість і високий рівень мінімалізму.

Для стилів дизайну сайту існує класифікація, яка може бути корисною при складанні технічного завдання зі створення сайту. Варто зазначити критерії, за якими має відбуватися класифікація стилів веб-сайтів, а саме:

- за кольором - темні, світлі, кольорові, різнокольорові;
- за сприйняттям - яскраві, нейтральні;
- за кількістю графіки - чистий стиль, стандартний, художній;
- за змістом - мінімалістичний, дві колонки, три колонки, складні;
- за тематикою.

Єдність форм і засобів візуалізації, які забезпечують цілісність сприйняття веб-сайту, - це ті ознаки, що характеризують його приналежність до того або іншого стилю. Це може бути стилізація веб-сайту під історичну епоху й певну місцевість, імітація побутових процесів.

Для визначення стильового напрямку веб-сайту треба враховувати наступне:

- розташування елементів навігації;
- шрифтове рішення;

– використання етнічних мотивів в графічному оформленні веб-сторінки.

На думку дизайнера Д. Кірсанова сайти розділяються за приналежністю власника сайту до тієї або іншої категорії:

- персональна (особиста) сторінка;
- некомерційні сайти;
- корпоративні сайти;
- контент-сайти.

Більше цікава класифікація веб-дизайнера К. Клонингера [4]:

- готичний органічний стиль;
- табличний піктографічний стиль;
- низькоякісний грандж;
- стиль паперових пакетів;
- мондріанівський плакатний стиль;
- цифровий панк-рок стиль;
- супермініатюрний, у стилі Сим Сіті;
- НТМінімаЛізм;
- стиль креслень і моделей;
- стиль 1950-х "Привіт, Кітті!"

Бородаєв Д.В. розглядає такі напрямки у веб-дизайні, як:

- "текстовий" дизайн;
- "поліграфічний" дизайн;
- "інтерфейсний", або юзабіліті-дизайн;
- "динамічний" дизайн;
- змішані напрямки.

Але потім звужує класифікацію до трьох основних моделей:

- "інтерфейсний" або "уніфікований" дизайн;
- "авторський" або "альтернативний" дизайн;
- "етнічний" або "регіональний" дизайн [1].

Модель "інтерфейсного" дизайну вважається найпоширенішою сьогодні. Для неї характерні такі ознаки, як: функціональність веб-сайту, однорідність графічного рішення та шаблонність.

Модель "авторського" або "альтернативного" дизайну відрізняється нестандартністю функціональної та візуальної складової веб-сайту.

Третя модель сьогодні тільки починає розвиватися та її риси можна побачити на сайтах азіатських регіонів, де використовуються своєрідні шрифтові рішення.

Наше дослідження дало змогу виокремити декілька напрямків (стилів) у веб-дизайні, які успішно використовуються в останні роки: мінімалізм, інформаційний дизайн, дизайн в бізнес-стилі, промостиль, Web 2.0, дизайн в стилі Flash. У всіх цих стилях можуть бути використані художні напрями дизайну. Кожен з цих стилів успішно застосовується і розширюється багатьма професійними дизайнерами.

У сучасному світі технології і веб-дизайн змінюються стрімко і до невпізнання. Однак деякі елементи залишаються актуальними завжди, являючи собою класику жанру. До таких елементів належить верхнє меню.

В класичному стилі оформлено безліч веб-ресурсів. Цей стиль веб-дизайну підпорядковується досить суворим нормам, а саме:

- структура побудована колонками;
- марка та логотипи знаходяться у верхній частині сторінки;
- меню розташоване зліва або зверху, що випадає або статичне;
- кольорова гамма - стримана, гармонійна, без яскравості, зазвичай в світлих відтінках;
- графіка, анімація майже зовсім відсутні;
- шрифти стандартні.

Стиль «гранж» в дизайні сайтів - це своєрідний протест чіткості форм, простоті, легкості, яскравості. На перший погляд таким сайтам притаманні «важкі» веб-сторінки з легкої недбалістю і потертістю часом. Напрямок

вважається нарочито креативним, використовуються темні, натуралістичні відтінки, естетика урбанізму, грубі текстури, щось з hand made.

Багато трендів в веб-дизайні безпосередньо пов'язані з мінімалізмом - стилем, який має на увазі використання простих зображень, відсутність зайвих елементів на макеті. Основна ідея мінімалізму в дизайні - акцент на контент сайту, а не на його оформлення. Простота і логічність - ось основа мінімалізму. Лаконічність проголошується головним принципом, а кількість візуальних елементів зводиться до мінімуму. Цим правилам підкоряється все, від структури Інтернет-ресурсу до вибору шрифтів. В основі мінімалізму лежить пряма логіка і повна відмова від надмірностей.

Для цього стилю характерно:

- білий фон, чорний текст;
- відмова від графіки;
- присутність обмеженої кількості шрифтів (максимум 2);
- текстова навігація;
- чітка модульна сітка (кожен з блоків розміщений з урахуванням юзабіліті).

Зображення часто використовуються в мінімалізмі. За допомогою зображень дизайнери створюють особливу атмосферу, емоційний контакт з клієнтом.

Дуже затребуваним у веб-дизайні є Ретро-стиль, який характеризується обов'язковим використанням будь-яких елементів, що мали поширення в минулому. Це може бути яскрава графіка поп-арту другої половини 20 століття, старовинні «літописні» літери, королівські вензели або геральдичні символи. В якості спецефектів часто вживаються зістарені, вицвілі, потерті текстури, півтони, які немов вигоріли на сонці або зблякли під впливом часу. Відповідно, використовують шрифти від справжніх готичних до майстерно стилізованих під минулі епохи.

Ескізний стиль, краще за всіх привертає увагу користувачів. Він рясніє авторської графікою і зображеннями, об'єднаними спільним сценарієм.

Основою веб-сайту в ескізованому стилі стає унікальна графіка, яка малюється вручну, на папері. Вже потім ідея переноситься в цифровий формат.

Метро стиль у веб-дизайні - це дизайн сайту на основі інтерактивних карток, які містять зображення, контент, гіперпосилання. Метро стиль має характерні особливості:

- адаптивність - дизайн коректно відображається на будь-яких пристроях;
- мінімалізм - відсутність відволікаючих елементів;
- сучасний і естетичний зовнішній вигляд, широка палітра кольорів;
- застосування шрифтів, що легко читаються, чітких тематичних зображень;
- доступність, інтуїтивне розуміння функціоналу для користувача;
- динамічність, використання анімаційних ефектів;
- присутність мальованих елементів: іконок, об'ємних кнопок, інфографіки, які полегшують сприйняття і стимулюють до цільових дій.

Flat-design (плоский дизайн) - це популярний стиль в дизайні сайтів і інтерфейсів, а також операційних систем, відмінною рисою якого є простота, витонченість і мінімалізм.

Переваги плоского дизайну:

- практичність - використання плоского дизайну дозволяє мінімізувати кількість стилів, скриптів і анімацій, що дозволяє сайту швидше завантажуватися;
- простота в адаптації - плоский дизайн досить просто адаптувати під різні дозволи екранів;
- зручність використання - завдяки спрощеному стилю користувачам легше сприймати інформацію на сайті;
- краса - зовнішня неупередженість і прості конструкції дозволяють зробити акцент на дизайні, який дійсно чіпляє.

П'ять принципів плоского дизайну сайтів:

- використання двомірних об'єктів;
- використання плоских іконок і односкладових фігур з чіткими контурами і одного кольору;
- прості шрифти;
- кілька основних кольорів, які виключають використання плавних переходів і градієнтів, але можуть бути яскравими і контрастними по відношенню один до одного;
- мінімалізм.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Аналізуючи сказане вище, можна констатувати, що на сучасному етапі створити єдину чітку класифікацію дуже складно, тому що оформлення сайтів перебуває в постійному русі. В інтернет-просторі можна знайти сторінки, діаметрально протилежні по виконанню, як з візуальної, так і з технічної точки зору. Отже, проблема стилю у веб-дизайні ще недостатньо розроблена. У даній статті нами було розкрито лише основні стилі веб-дизайну та їх особливі риси.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бородаєв Д. В. Веб-сайт як об'єкт графічного дизайну: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 05.01.03 / Д.В. Бородаєв. – Харківська державна академія дизайну і мистецтв. – Харків, 2004. – 20 с.
2. Бородаєв Д. Тенденции возникновения и развития стилей в веб-дизайне // Библиотека Интернет Индустрии, 2005
3. Даниленко В.Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури / В.Я. Даниленко; Монографія. – Х.: ХДАДМ, Колорит, 2005. – 244с.
4. Клони́нгер К. Свежие стили Web-дизайна: Как сделать из вашего сайта «конфетку»; пер с англ. М.: ДМК Пресс, 2002. 224 с.
5. Основні принципи веб-дизайну. <http://savelink.org.ua/osnovni-printsipi-veb-dizajnu/> (звернення 20.11.2020)

6. Основні тренди у веб дизайні 2020 - Вест Стрім.
<https://wsart.com.ua/web-design-trends-2020/> (звернення 20.11.2020)
7. Стили WEB-дизайна. <https://avada-media.ua/stili-web-dizajna/>(звернення 20.11.2020)
8. СТИЛЬ дизайна сайта. <http://rbs-webmarket.com/making-site/design-of-sites/style-design-site.html> / (звернення 20.11.2020)
9. Топ 9 трендів веб-дизайну у 2020 році. <https://naurok.com.ua/top-9-trendiv-veb-dizaynu-u-2020-roci-136729.html>. (звернення 20.11.2020)
10. Що таке сайт. <http://www.webtec.com.ua/uk/articles/index/view/2011-05-05/web-site#>(звернення 20.11.2020)